No. 284. **1836.**

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag **29** *November*

Latere Berigten der vorige Courant.

BREDA. — De belgische kamer van vertegenwoordigers heeft gisteren beraadslaagd over een ontwerp betrekkelijk de bestraffing van misdaden door Belgen in vreemde landen gepleegd. Voorts heeft dezelve zich nog weder bezig gehouden met het onderzoek van aanvragen om naturalisatie.

Door de eerste afdeeling der kamer is de heer *A. Rodenbach* tot rapporteur bij de centrale sectie voor het budget van oorlog benoemd. Deze heeft verlangd dat de minister van dat departement, alvorens men tot de discussie der gevraagde kredieten overging, mededeeling gaf van de memorie van den heer *Feigneaux* en van de rapporten van eenige hoofd officieren, over de misbruiken in de geneeskundige dienst van het leger, waartegen sedert lang hevige klagten in Belgie zijn opgegaan.

— Ter Antwerpsche beurs van heden (26 *November*) waren genoteerd: Belg. $99\frac{3}{4}$; O. Metall. $102\frac{5}{8}$; Sp. Ardoin $18\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$; Differed. $8\frac{7}{8}$; Nap. r. $90\frac{1}{4}$; B. Tavolière $55\frac{1}{2}$; Sic. 91; Rom. L. $99\frac{1}{4}$; Id. te Antw. $95\frac{3}{8}$; Braz. 81. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam $\frac{1}{8}$ pCt. verlies k. z.

Het fransche ministerieel avondblad van eergisteren behelst de volgende telegrafische depeche:

« Bayonne 21 November.

» Den 7den heeft *Gomez*, zijn marsch naar Andalusien nemende zich van *Cabrera* gescheiden, die in Arragon door la Mancha is teruggekeerd.

» Niets nieuws aangaande Bilbao. *Espartero* bevond zich nog den 15den te Villarcayo.”

Hetzelfde blad geeft, onder dagteekening van den 21sten, uit Bayonne, berigten uit Madrid van den 16den, het gebeurde aldaar bevestigende zoals het door ons gisteren uit de bijzondere berigten reeds werd medegedeeld. Men was er namelijk in de laatste dagen eenigzins beangst geweest voor nieuwe onlusten, schoon de rust er nog niet gestoord was. De ministers hadden in een geheim comité, van de cortes beperkende wetten, op de persoonlijke vrijheid en op die der drukpers gevraagd. De maatregel die *Rodil* als minister van oorlog en als kommandant der koninklijke garde ontzette, werd toegeschreven aan deszelfs weigering, om het bevel over het legerkorps dat hij aanvoert aan den generaal *Ribero* over te geven. De beide decreten zouden alzoo niet gelijktijdig zijn genomen, maar het tweede een gevolg zijn van de weigering om aan de bepalingen van het eerste te voldoen.

Omtrent het beleg van Bilbao houden bijzondere berigten het volgende: Den 17den zouden de karlisten, in weerwil van een allerongunstigst weder, de stad aan vier zijden regtstreeks aangevallen hebben. Met zekerheid wist men reeds, dat zij zes batterijen met twintig stukken bewapend, veel digter bij de stad dan in den tijd van het eerste beleg hadden opgerigt. De belegerden hadden van hun kant ook krachtige maatregelen genomen; zij hadden de stad aan de eene zijde, die van St. Augustin, met eene driedubbele omwalling omgeven; de meeste straten waren afgesneden en gebarikadeerd; het vuur der aanvallers werd door de belegerden levendig beantwoord. Bij den aanval moesten tien bataillon karlisten de artillerie ondersteunen. De eerste afdeeling werd door den maréchal-de-camp *Garz* gekommandeerd; de tweede door den brigadier *Bustagay*; eene andere, onder *Sarasa*, uit drie bataillons Biscayers bestaande, bezette de omstreken van Gadaleano. De generaal *Espartero* dacht men dat den 18den Portugalette zoude bereiken. — Den 14den waren een 400tal constitutionelen, die in de forten rondom de stad waren krijgsgevangen gemaakt, Aspeitia doorgekomen. Het volk zou aldaar de officieren derzelver lafhartigheid verweten hebben.

Uit Barcelona wordt geschreven, dat de kapitein generaal *Serrano* met de gemobiliseerde nationale garde, in twee afdeelingen de stad uitgetrokken was, zich op Granallus en op Martoreil rigtende.

Volgens de fransche ministeriele bladen is het vaartuig, aan welks boord de prins *Louis Bonaparte* zich bevindt, thans werkelijk den 19den van Lorient onder zeil gegaan.

— De bijzonderheden in een brief uit Algiers van den 13den, omtrent de bedreiging van *Abd el Kader* en andere stamhoofden tegen de stad Algiers, komen daarop neer, dat men den 9den in de stad, door de van buiten ter markt komende Arabieren, verontrustende tijdingen had bekomen; de generaal *Rapatel* had rapporten gekregen, dat er vijandelijke verzamelingen aan de oevers der Cheffa en nabij Bouffarik plaats hadden. De meeste troepen van het garnizoen werden uitgezonden; de nationale garde nam de wapens op tot verdediging van de stad. De generaal *Rapatel* zelf volgde weldra de uitgetrokken troepen. Den 10den vernam men in de stad, dat er reeds den vorigen dag een vrij scherp gevecht tusschen de vijandelijke Arabieren en de fransche troepen aan de zijde van Blida was voorgevallen, 't welk van weerszijden veel bloed had gekost; het verlies der Franschen werd door hen zelven op 100 gesneuvelden, meest Spahi's, en daaronder drie officieren opgegeven; ook schijnen de Arabieren eenige Franschen in handen te hebben gekregen. Den 11den waren er onderscheidene gevechten doch van minder belang geleverd. Er was geschut en andere voorwerpen uit de stad naar de troepen gezonden, hetgeen denken deed, dat de laatsten nog zoo spoedig niet terug zouden keeren. Den 11den was de generaal *Rapatel* te Algiers teruggekeerd; men maakte daar de noodige toebereidselen tot verdediging; een aantal verdachte Arabieren waren in hechtenis genomen. Omtrent den aanval der vijanden werd beweerd dat *Abd el-Kader* van de gelegenheid gebruik makende, dat het gros der Fransche troepen naar Constantine optrekt, zijne magt met die van den bei van Miliana vereenigd had, met oogmerk om een onverhoedsen aanval op Algiers te beproeven. Hunne magt werd op 20 à 25,000 man begroot, dat echter overdreven schijnt. Te Algiers was nog in 't geheel geen officieel bulletin uitgegeven.

Het weder was in de streken van het regentschap tegenwoordig uitermate slecht, hetgeen vreezen deed, dat de expeditie van Constantine met veel bezwaren zou te worstelen hebben.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 28sten November.

De regering heeft thans op de bedenkingen geantwoord, welke in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal tegen de ontwerpen der begrootings-wetten voor 1837 gemaakt zijn. Op den voorgrond plaatst zij, dat zij met voldoening heeft gezien, dat de vergadering haar regt doet wedervaren van niet alleen in zeer vele opzigten aan vroegere verlangens te hebben voldaan, maar zij ook, voor zoo ver hier of daar de uitgaven eenigermate hebben moeten worden verhoogd, de overtuiging van de noodzakelijkheid dier verhooging heeft verkregen; dat zij zich ook bestendig tot regels telt, om op den weg van bezuiniging met vastheid en kracht voort te gaan en alleen daar stil te staan, waar eene verdere schrede, te ontijdig gezet, de ware belangen des rijks veel meer zouden kwetsen, dan bevorderen, en dat alle gevolgtrekkingen, getrokken uit het aangevoerde, dat de gewone middelen, buiten opcenten, nog niet alle de staats-uitgaven dekken, en dat derhalve de gewone ontvangsten nog niet in de gewone uitgaven voorzien, min naauwkeurig is, omdat men in het oog behoort te houden, dat de tegenwoordige begrootingen, geene tienjarige, maar slechts eenjarige budjets zijn, en derhalve wel degelijk alle buitengewone uitgaven, zoo als pensioenen, afloopende betalingen, en andere dergelijke posten van uitgaven, behelzen.

Tot de beantwoording van eenige algemeene bedenkingen, welke gemaakt zijn, wordt, onder anderen, te kennen gegeven, dat wat aangaat de aftrek der *f* 5,600,000 renten van de Oost-Indische leening van de renten der 5 pCt. werkelijke schuld, de regering erkent, dat, door hierbij aan het verlangen der kamer te voldoen, in het wezen der zaak, alles alzoo hetzelfde blijft en dus geene onoverkomelijke zwarigheden zou aanbieden; dat zij zich echter verpligt acht de zaak zelve eenigzins meer van nabij te beschouwen; dat de creatie van *f* 14,000,000, bij de wet van 24 April jl., tot 4 pCt., uitsluitend ten doel had, om tegen de uitgifte van het geheel, of eenig gedeelte derzelve, een geëvenredigd gedeelte 5 pCt. werkelijke schuld te vernietigen; dat kapitaal en deszelfs renten ad *f* 5,600,000, alzoo in een onafscheidbaar verband staan met eene gelijke aflossing van 5 pCt. schuld; dat bijaldien de laatste financiele gebeurtenissen in alle landen niet alle uitzigten en berekeningen den bodem hadden ingeslagen, alsdan de zaak door het voorstellen eener wet tot het disponibel maken der *f* 140,000,000, en de extinctie van een gelijksoortig kapitaal 5 pCt. effecten, van zelve ware afgedaan geweest; dat thans, erkent men, de zaak van natuur is veranderd, en de algemeene crisis ook te dezen eenen verderfelijken invloed uitoefent; dat echter, welke ook de loop der zaken gedurende de eerste maanden zijn zal, de regering zich niettemin voorstelt, om in het voorjaar van 1837 aan de vergadering zoodanige financiele ontwerpen aan te bieden, welke zullen kunnen strekken, zoowel tot herstelling van het crediet in het algemeen, en van de Oost-Indische leeningen meer in het bijzonder, alsom alsnog de bedenkingen te doen vervallen, en zoowel het subsidie, of liever de renten der *f* 140,000,000 Indische schuld, als de renten der 5 pCt. [illegible]

genoegzaam gelijk bedrag, van de begrootingen van staat, te doen wegvallen, en het daarom voornamelijk is, dat de regering gemeend heeft den onderhavigen post aldus te moeten brengen; doch dat, indien de voordragten der regering in deze zitting, of door den afloop derzelve, de geopperde bedenking niet volkomen mogt vervallen, zij bij de begrooting voor 1838, de respective daartoe betrekkelijke posten, niet bij aftrek, maar in ontvang en uitgaaf, brengen zal. Wat betreft eene andere algemeene bedenking, dat, namelijk, met voorbijziening in zooverre van de voorschriften der grondwet, de schuld niet in opzettelijke overweging genomen wordt, ter bevordering van de belangen der schuldeischers van den staat, geeft de regering te kennen, dat welligt nimmer zoo veel, als gedurende de laatste jaren, ten gevolge der moeijelijke omstandigheden, waarin het rijk gewikkeld is, die schuld het onderwerp is geweest van voorstellen, beschouwingen, en behandeling; dat indien deze noodwendig zou moeten insluiten regelmatige schuld-aflossingen, op een oogenblik van toenemende behoeften, het bij niemand verwondering baren zal, dat de regering buiten magte is gebleven te dezen ook hare eigene wenschen te bevredigen; dat men echter niet zoo geheel en al mag toegeven, dat hieromtrent alles op zijde geschoven zou zijn, wanneer men slechts herinnert, dat alle schuldverminderingen bij het sijndicaat volgens de wetten hebben stand gehouden, de overgang van uitgestelde in werkelijke schuld regelmatig heeft plaats gehad, en zelfs het beginsel eener geheele intrekking der 5 pCt. schulden en uitgifte van 4 pCt. effecten bij de wet is vastgesteld, te meer belangrijk naardien men bereids alle de 6 pCt. leeningen, na het rampspoedige jaar 1830 gedaan, achtervolgens in 5 pCt. schuld had verwisseld; dat het er intusschen verre af is, dat men bij dit alles zou willen stilstaan, daar het, integendeel, eene van 's konings ernstige overwegingen is, op welk eene wijze, bij de eerst bruikbare gelegenheid, aan de vermindering der staats-schuld, de meest mogelijke uitbreiding te kunnen geven; dat wat aangaat de grondlasten, het van zelf spreekt, dat zoodra zij bij de wet vastgesteld zijn, derzelver bedrag gedurende het bestaan dier wet, voor geene verandering vatbaar schijnt, immers wat het betrekkelijke tusschen de gewesten aangaat, maar indien hier of daar nog bezwaren overblijven over ongelijkheid *binnen* de provincien zelven, men met vertrouwen kan zeggen, dat de klagten daarover met ijver en naauwgezetheid zijn behandeld, en dat, indien daaromtrent gebreken aanwezig gebleven zijn, die, zonder dezelve nogtans bepaald aan iemand te laste te willen leggen, geenszins aan mindere zorg of mindere billijkheid der regering kunnen worden toegeschreven; en dat eindelijk de regering vermeent, wat betreft de vrees, alsof tegen de uitdrukkelijke belofte, in de vorige zitting gedaan, niet alle de staats-uitgaven op de begrooting zouden voorkomen, dezelve stellig en onbepaald te mogen wegnemen door de verzekering, dat het bestendig de ernstige wil des konings is, om gedane toezeggingen na te komen, en dat, indien alle uitgaven voor oorlog gedurende 1837, even als de aan te vullen rentebetaling der schuld, nog niet in cijfers zijn uitgetrokken, omdat noch derzelver noodzakelijkheid, noch derzelver omvang, voor alsnog met zekerheid is vast te stellen, en men dan ook, naar aanleiding van vroegere overwegingen der kamer, daarmede niet heeft mogen vooruitloopen, men echter de verzekering herhaalt, dat hetgeen daaromtrent later zal blijken voor de dienst van 1837 noodig te zijn, aan de overeenstemming der staten-generaal met den koning, zonder voorbehoud, in de tegenwoordige zitting zal worden onderworpen.

Betrekkelijk het ontwerp, strekkende tot aanwijzing van middelen, om in de staats-uitgaven te voorzien, heeft de Regering, onderanderen, verklaard, dat zij het uitgedrukt verlangen, om de opcenten, welke nog de grondbelasting drukken te verminderen, wanneer daartoe de mogelijkheid bestaan zal, in overweging zal nemen; dat men het er steeds voor blijft houden, dat de belastingen op het personeel en de patenten als de zoodanige te beschouwen zijn, waaromtrent de vermindering van opcenten voor 1837 het meest algemeen, doelmatig en nuttig werken zal; dat eene geringe vermindering van het regt op de successie weinig of niet gevoeld zou worden en slechts tot versnippering van de vermindering van opcenten strekken zou, welke de financiele staat des rijks thans veroorlooft; dat de regering zelfs bij de aandachtigste beschouwing der zaak, steeds zoowel haar gevoelen, als dat van den Raad van State, moet blijven aankleven, om voor het oogenblik de wet op het Personeel niet te herzien; dat zij zich echter de aanbieding van eene voordragt dien aangaande blijft voorbehouden, zoodra de noodzakelijkheid daarvan door de ondervinding mogt blijken; dat wat aangaat de raming van 's rijks inkomsten en de opbrengst der middelen, het ondoenlijk is om, bij het vaststellen derzelve, deze zoodanig te regelen, dat daaraan door de opbrengst dier middelen zelve juist beantwoord wordt, zoodat men wel genoodzaakt wordt, om, voor zooverre het verschil blijkt niet te aanmerkelijk te wezen, zich aan de eenmaal bepaalde raming te houden, te meer daar toch in allen gevalle altijd de raming, al wilde men dezelve in verband brengen met de opbrengst van het vorige jaar, steeds een ander cijfer zou opleveren; dat het binnenlandsch gedisteleerd eene aanzienlijke vermindering in deszelfs opbrengst ondergaan heeft, ten gevolge van het uit het leger terugkomen van bijna de geheele mobiele schutterij en een gedeelte van het staande leger; dat waarschijnlijk, bij het einde van het jaar 1836, de gemelde vermindering eenigermate zal zijn hersteld; dat grooten deels aan dezelfde omstandigheid, de teruggang van den accijns op de bieren en azijnen te wijten is, waarbij bovendien nog de oorzaak komt van de geheel ongehoudene verzendingen van bier-azijn naar Belgie; dat men hoopt, door een streng toezigt op de inslagen der steenkolen in de fabrijken, en het toepassen van behoorlijke voorzieningen tegen de misbruikers eensdeels, en zoo veel doenlijk naauwkeurige wegingen en metingen van de verschillende soorten anderdeels, aan de sluikerijen paal en perk te stellen; dat bij aldien een of ander aan de verwachting niet mogt beantwoorden, men zich voorbehoudt, om op den maatstaf, hetzij van de verleend wordende vrijdommen, hetzij van de splitsingen van den accijns zelven, bij de wet vastgesteld, nader terug te komen; dat, wat de registratie, enz., betreft, de waarde van schier alle vaste eigendommen veelal toeneemt, hetgeen bewijzen zoowel de dagelijksche ondervinding in het gewoon verkeer tusschen de ingezetenen, als de prijzen, waarvoor, blijkens de ter registratie aangebodene akten, de overdragten plaats hebben; dat de Regering het wel noodzakelijk beschouwt, dat de wetgeving op de registratie-, griffie- en hijpotheek-regten met de nieuwe wetboeken in verband worde gebragt, doch tevens van oordeel is, dat die wetgeving niet noodzakelijk vóór de invoering der nieuwe regterlijke organisatie, zal behoeven gewijzigd te worden, en dat de thans bestaande nog wel eenigen tijd daarna zal kunnen worden toegepast; dat daaruit het voordeel ontstaan zal, dat men eene, althans kortstondige, ondervinding zal kunnen raadplegen, en beter zal bekend zijn geworden met de veranderingen, welke de nieuwe handelingen en overeenkomsten, alsmede de manier van procederen, uit de toekomstige wetboeken voortvloeijende, op de toepassing der bedoelde financiele wetten zullen behooren te weeg brengen, en dat men zoo veel zekerheid [illegible] niet binnen korten tijd na de invoering van nieuwe wetten, wederom wijzigingen daarin te moeten voordragen; dat wat betreft de loterij, de Regering geenszins pogingen in het werk stelt, om tot een grooter debiet van loten te geraken en zij de neiging tot het spel zoodanig leidt, dat zij niet tot speelzucht overslaat en het getal loten zoo schaars mogelijk trachtte vermeerderen, doch altijd zoo, dat gebrek daaraan niet aanleiding geve tot eene onbehoorlijke opdrijving der prijzen, waarvoor dezelve verkrijgbaar zijn; dat tegen bedrog, in het stuk der loterijen, met de meest mogelijke zorgvuldigheid wordt gewaakt; en dat wat aangaat particuliere loterijen, het verlof daartoe slechts zelden verleend wordt, en wel bepaaldelijk in die gevallen, dat de opbrengst strekken moet, hetzij tot weldadige oogmerken, of bijzonder nut van het algemeen, hetzij tot aanmoediging van kunsten en wetenschappen, of van de nijverheid, en, eindelijk, alleen dan, wanneer bij de betrokkene plaatselijke en gewestelijke besturen hoegenaamd geene bedenkingen daartegen bestaan.

Nopens het ontwerp van wet, wegens den inkoop en de aflossing van schuld in 1837, heeft de regering, wat aangaat de gemaakte bedenkingen, omtrent het daarbij aan het Am. Sijnd. toekennen der vrije beschikking over de kapitalen werkelijke schuld, ten bedrage van ƒ 3,716,900, welke in 1830 en 1831 aangekocht geworden zijn, geantwoord, dat er een wezenlijk onderscheid tusschen de verpligtingen bestaat, die aan het *Syndicaat*, bij deszelfs daarstelling, opgelegd geworden zijn, zoo ook de engagementen welke hetzelve, dien ten gevolge, heeft aangegaan, en de zoodanige welke reeds vóór het jaar 1825 bestonden, bepaaldelijk, in het onderhavig geval, de verpligtingen [illegible] Mei 1814 aangegaan, om de uitgestelde tot de [illegible], waartoe, als het ware, bij uitkoop, bij de wet van 9 Februarij 1818, aan de toenmalige Amortisatie-kas, en later bij de wet van 17 Dec. 1822, aan het bij de wet ingestelde Am. Sijnd. eene som van ƒ 2,500,000 's jaars, uit 's Rijks schatkist te betalen, is toegekend en verzekerd geworden; dat niettegenstaande het Am. Sijnd., sedert het jaar 1830, meer dan de helft van deszelfs vaste inkomsten, door den afval der zuidelijke gewesten, heeft moeten missen, hetzelve nogtans tot dus verre getrouwelijk aan de [illegible], namelijk aan deszelfs eigene verpligtingen en engagementen voldaan heeft, terwijl het daarenboven, tot aanvulling van het benoodigde voor de volle rente betaling der nationale 2½ pCt. rentegevende schuld, heeft voorgeschoten een bedrag van ƒ [illegible], waarvan de terugbetaling met de renten à 5 percent aan hetzelve, bij de wet van 26 April 1836, is toegezegd geworden; dat het dus te regt is, dat men ten vorige jare, over de belangen van het amortisatie synd. handelende, heeft kunnen zeggen, dat de terugbetaling van die som medewerken zou, om het syndikaat in staat te stellen van voort te gaan met de voldoening aan deszelfs eigene verpligtingen, maar dat het engagement, in 1814 door [illegible] gecontracteerd, om de uitgestelde schuld successivelijk tot de werkelijke schuld te doen overgaan, van een geheel anderen aard is en in [illegible] gezonden zin heeft men nooit willen of kunnen] te kennen geven, dat de restitutie van een bij voorschot verstrekt kapitaal, het Am. Synd. in de mogelijkheid zou stellen, om eene aan hetzelve voorgedragene verpligting onbepaaldelijk en bij voortduring te blijven vervullen; terwijl de schatkist van hare zijde bij voortduring ontslagen zou blijven, om de som van ƒ 2,500,000 's jaars, welke bij uitkoop voor de voldoening aan die verpligting bepaald is, aan het Syndicaat te voldoen; dat wanneer men, [illegible] tegen te spreken onderscheid tusschen de tweederlei verpligtingen van het Am. Synd. zal hebben toegestemd, het wel niemand zal kunnen bevreemden, dat het Am. Synd., hetwelk zich in de laatste zes jaren reeds zoo vele ontberingen heeft moeten getroosten, bedacht heeft moeten zijn, om wettelijke bepalingen te provoceren, welke het belang van die instelling zoo gebiedend vordert, en die eenigermate het genot der gewone dotatie kunnen vervangen; dat de voorgestelde vrije beschikking over de kapitalen, bevorens, in meer gunstiger tijden, uit de eigen gelden van het Am. Synd. aangekocht, en waarvan de schatkist, volgens de bestaande wetten, verpligt is bij voortduring, en tot aan derzelver eventuele amortisatie (omtrent het tijdstip waarvan nog niets beslist is), de renten te betalen, aan het Synd. is toegeschenen het beste, maar ook het eenige middel te zijn, om, zonder dadelijk bezwaar voor 's rijks schatkist, en alzoo voor de schatpligtigen in het algemeen, in de

mogelijkheid te brengen, om aan de verpligting, bij de wet van 14 Mei 1814 aangegaan, namens den staat te voldoen; dat het dan ook alleen onder die bepaling is, dat de onderhavige wet eenen gunstigen bijval zou vinden, dat het syndikaat ook ditmaal van het genot der dotatie van ƒ 2,500,000 zal kunnen verstoken blijven; en dat men dan ook niet genoeg op het aannemen dier wet kan aandringen, dewijl het niet tot stand brengen van den overgang, met 1° Januarij aanstaande, van de uitgestelde schuld, voor 1837 uitgeloot, in gevaar zou brengen.

Eindelijk wat aangaat het ontwerp van wet tot verlenging der reglementaire bepalingen op de irreguliere veenderijen, verklaart de Regering, dat het ook haar ernstig verlangen is, dat het stuk der irreguliere veenderijen, binnen den kortst mogelijken tijd, naar de bedoeling der wet, in billijkheid en naar behooren worde geregeld; en dat zij dan ook niet in gebreke zal blijven, om, zoodra ten gevolge van het steeds plaats hebbend onderzoek, de bezwaren en moeijelijkheden, welke zich tot dusverre tegen de bereiking van het bovengemeld oogmerk hebben opgedaan, uit den weg zullen zijn geruimd, eene voordragt, volgens art. 25 der wet van 26 Dec. 1833, aan de Staten-Generaal over te leggen.

De tweede kamer zal zich, bij de hervatting harer werkzaamheden, welke morgen zal plaats hebben, met het onderzoek dezer gegevene antwoorden bezig houden.

— Het Nederlandsche oorlogsfregat *de Zaan*, kapitein *A. de Moirye*, is den 23sten dezer uit Texel naar Oost-Indie gezeild.

Volgens berigt uit Gibraltar zijn aldaar aangekomen Zr. Ms. korvet [illegible] en de brik *Pelikaan*, bestemd naar de Oost-Indien.

— Ingevolge bekendmaking van Zijne Exc. den minister van finantien, zijn de middelprijzen der inlandsche granen, op de daarvoor, bij de wet van den 29sten December 1835, bepaalde regelmarkten, van den 20 October tot en met den 19den November ll., geweest, per mud, als volgt: tarwe ƒ 7,02; rogge ƒ 5,16½; boekweit ƒ 4,27½; gerst ƒ 3,97; haver ƒ 2,70½; ongepelde spelt ƒ 2,35½. Weshalve, volgens art. 1 der opgemelde wet, gedurende de maand December eerstkomende, de regten op den *invoer* van de onderstaande graansoorten zullen bedragen, per mud, als volgt: tarwe en gepelde speld ƒ 1,00; rogge 0,50; boekweit ƒ 1,00; gerst en mout ƒ 0,75; haver ƒ 0,75; ongepelde spelt ƒ 1,00.

— Uit statistieke opgaven blijkt het, van af 1 Januarij 1827, tot en met het loopende jaar 1836, in ons rijk op stapel gezet zijn: 5 linieschepen, 10 fregatten, 12 korvetten en 11 brikken, en te water zijn geloopen: 2 linieschepen, 5 fregatten, 10 korvetten en 8 brikken, zoodat thans nog in aanbouw zijn: 3 linieschepen, 5 fregatten, 2 korvetten en 3 brikken; terwijl in het voorschreven tijdvak nog aangebouwd zijn 3 stoombooten, zoomede de verzameling en voorbereiding van het hoofdzakelijk benoodigde hout voor nog twee bodems; voorts nog aangebouwd een exercitie-vaartuig, alsmede nog 90 gaffel-kanonneerbooten, waarvan 12, voor Antwerpen vernield, thans weder aangevuld en bijna voltooid zijn; hebbende bij aanbesteding, als anderzins, de aanschaffing van 3 transportschepen plaats gehad. Behalve de schepen en vaartuigen, welke zich met 1 Januarij 1827 reeds in dienst bevonden, zijn, over gemeld [illegible] tijdvak, in dienst gesteld 6 linieschepen, [illegible] 27 brikken, 3 stoomschepen en 3 transportschepen, terwijl buiten dienst gesteld zijn: 6 linieschepen, 10 fregatten, 11 korvetten 11 brikken, 1 stoomschip en 1 transportschip.

Onder voormelde bodems zijn niet begrepen de 3 wacht- en 2 postschepen, alsmede het excercitie-vaartuig *Urania*. Daarenboven is er, sedert 1830, eene flotille in dienst geweest, zamengesteld uit 91 kannonneerbooten, welke meest alle sedert dat jaar, bij afwisseling, in activiteit waren, en thans voor ongeveer de helft nog zijn.

— Men schrijft uit Nijmegen, van den 25sten dezer: » Gisteren avond kwam alhier per stoomboot van Keulen aan de luchtreiziger *Robert Holland*, komende van Weilburg en gaande naar Londen."

— De stormen, die in de vorige week hebben geheerscht, zijn op onze kusten wederom met onderscheidene ongelukken vergezeld geweest. Zoo schrijft men uit Zandvoort, dat aldaar in den ochtend van den 24 dezer een geheel masteloos scheepje aan het strand [illegible] hetzelve was, naar men meende, met raapzaad geladen; de onstuimige zee had belet hetzelve te onderzoeken, doch scheen men te weten, dat de schepelingen waren omgekomen. — Dienzelfden morgen is bij Wijk aan Zee gestrand het schip *die drei Gebrüder*, kapt. *G. Kreft*, met eene lading raapolij van Dantzig naar Antwerpen gedestineerd; de equipage, uit zes personen bestaande, heeft men echter door middel van de reddingsboot behouden aan land weten te brengen. — Op den middag van meergemelden dag is voorts nabij Petten tegen het strand geraakt het hofschip *Johanna Catharina*, kapt. *A. Reesend*, hetwelk met eene lading garst van Hoekzijl naar Londen was bestemd. De bemanning, uit vier personen bestaande, is mede gered.

— Volgens brieven uit Cowes, van den 21sten dezer, waren wegens aanhoudend stormweer en tegenwind, den 19den in genoemde plaats binnengeloopen de twee naar Batavia bestemde koopvaardij-fregatten *Oud-Alblas*, kapt. *Strumphler*, van Dordrecht, en de *Indie*, kapt. *Vis*, van Rotterdam. Op laatstgenoemd schip, dat gedurende zeven dagen met storm en tegenwind heeft te worstelen gehad, bevonden zich onder andere passagiers, twee der op den 10den October 's Hage in de nieuwe kerk bevestigde predikanten voor de Oost-Indie, de baron *van Hoevell* en de heer *Stiff*. Niettegenstaande den vermelden tegenspoed was alles wel aan boord, en had het schip geen schade geleden. Den volgenden dag, den 20sten dezer, de wind naar het N. en N. N. O. uitschietende, hadden beide schepen daarvan gebruik gemaakt en waren dadelijk weder naar zee gegaan om hunne reis te vervolgen. Men vleide zich te Cowes, dat, hoezeer het in den nacht van den 20sten op den 21sten stil geworden en den 21sten zoo gebleven was, de beide schepen wel het kanaal zouden zijn uitgeraakt.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 24sten November.

Men wil verzekeren dat de zaken van Portugal op nieuw eene scheuring dreigen te weeg te brengen in het bondgenootschap tusschen Frankrijk en Engeland. De toon van de Parijsche bladen vooral die van het *Journal des Debats*, over de bemoeijing van Engeland in die aangelegenheden, zou lord *Palmerston* hevig hebben vertoord, zoo zelfs, dat hij zoude gedreigd hebben, indien zulks niet tegengegaan werd, de depeches openbaar te doen maken van den admiraal *Hugon*, die hielden om in alles het voorbeeld van den engelschen admiraal te volgen. Het eigenlijke punt van verdeeldheid zit echter in den handel-afgunst, daar Engeland vóór alles zijne voorregten in Portugal wil blijven behouden, en men dezerzijds daarin deelen wil, of dezelve ware het mogelijk geheel aan zich trekken.

— De ongustige tijdingen met betrekking de handelsaangelegenheden door de dagbladen van Engeland en Amerika aangebragt, hadden alhier eenige vrees voor eene commerciele crisis doen ontstaan. Men vreesde namelijk dat de bank van Frankrijk zich genoodzaakt zou gaan zien, hare escomptes voor den handel te beperken, door, naar het voorbeeld van Engeland en Ierland, de intrest op 5 pCt. te brengen. Werkelijk moet er een oogenblik de vrees hebben bestaan, dat men tot de bepaalde reserve van 80 millioenen fr. zoude komen; maar sedert de laatste drie weken is die vrees verdwenen door de vele ontvangsten in baar geld, zoodat de reserve weder tot 99 millioen in specie en 12 millioen in staven aangegroeid is. Het bestuur der bank heeft intusschen te dezer gelegenheid nieuwe voorzorgen genomen om voortaan in geene ongelegenheden te geraken.

— Zoo verspreid wordt zou het ministerie voornemens zijn de kamer der pairs met een aantal nieuwe leden te versterken.

— De russische gezant heeft gisteren door een agent tot het gezantschap behoorende, depeches naar Petersburg afgezonden.

— Door een vaartuig te Marseille aangekomen, heeft men berigt gekregen, dat de *Iphigenie*, waarop de hertog *van Joinville* zich bevindt, laatstelijk in de haven van Maltha lag.

— De ministeriele bladen vermelden heden, dat de douanen op de spaansche grenzen in de jongste veertien dagen aanzienlijke aanhalingen van munitien voor don *Carlos* bestemd, hebben gedaan. Men merkt hierbij op, dat zoo dit werkelijk zoo is, zulks daaruit zal voorspruiten, dat de expeditien voor don *Carlos* dezer dagen zeer vermenigvuldigd zijn; in weerwil der gedane aanhalingen waren toch de assurantie-premien niet verhoogd.

— Uit Spanje verzekert men thans stellig berigt te hebben, dat de Koningin als Regentes des Rijks door de cortes in de zitting van den 19den is bevestigd geworden. Het besluit was met 110 tegen 11 stemmen genomen. De cortesvergadering bestaat eigenlijk uit 256 leden, doch bevinden zich maar omtrent een 130tal te Madrid; deze waren dan ook nagenoeg alle opgekomen.

— In een bijzonderen brief uit Madrid, van den 17den wordt vermeld, dat *Gomez* zijn derden intogt te Cordua op den 12den had gehouden. *Rodil* en *Alaix* bevonden zich beiden te Llereria.

Volgens berigten van de grenzen, hield Bilbao op den 20sten nog vol. Het *Journal des Debats* houdt een berigt uit Bajonne van den 20sten, waarin de reeds vermelde hevige aanval op den 17den bevestigd wordt, en gezegd dat de aanval den 18den moest hervat worden; de *Gazette de France* heeft reeds de overgave op den 18den aangekondigd; doch in strijd met dit alles verzekert de *Phare* van Bajonne van den 22sten, dat er op den 17den of den 18den niets bijzonders voorgevallen is en er in de wederzijdsche positien tot op den middag van den 19den geen verandering was gekomen. Volgens dit blad zou nu eindelijk *Espartero*, versterkt door een deel troepen van den kapitein-generaal van Oud Kastilien, *Alvarez*, en thans omtrent 16,000 man bijeen hebbende, tot het ontzet der stad optrekken. *Villareal* hield hem met 13 bataillons steeds in 't oog; 't was derhalve mogelijk, dat het op den 19den of 20sten tot een treffen was gekomen. Volgens beursgerucht zou dit werkelijk op den 20sten hebben plaats gehad.

Ter beurze heeft zich heden op nieuw de tijding van den dood des Konings van Napels verbreid. De notering van heden (25 *November*) was: 5 pCt. 106,05; 3 pCt. 79,35; Spanje Ardoin 19¾; Passive 5⅛; Rom. L. 99⅝; Nap. Rent. 98,25.

FRANKRIJK.

PARIJS, (VRIJDAG) DEN 25STEN NOVEMBER.

Het aantal te Parijs tegenwoordig zijnde leden van de kamer der afgevaardigden, is reeds vrij aanmerkelijk, en ontbreekt het men ten gevolge niet aan bijzondere vereenigingen, waarin over de rigting aan de discussie te geven, gehandeld wordt. Bij de belangstelling van het publiek en de zucht om iets nieuws aangaande de staatkundige zaken te zeggen, worden er steeds zeer uiteenloopende geruchten verbreid over de houding van de leden des bestuurs en van die lieden, welke men als hoofden van partijen wil doen doorgaan; zoo wordt er thans gezegd, geheel in tegenspraak met hetgeen men voor eenige dagen verzekerde, dat de discussie al spoedig zou gebragt worden op het terrein der Spaansche aangelegenheden, waarbij de heer *Thiers*, als een verklaarde tegenstander van de maatregelen des bestuurs zoude optreden.

Een ander punt waarmede de openbare aandacht op dit oogenblik bezig gehouden wordt, is het gedrag van den admiraal *Hugon*,

in den Taag, bij de jongste gebeurtenissen te Lissabon. Men heeft willen beweeren dat de admiraal zijne orders, die hielden zich naar het voorbeeld der Engelsche vloot te gedragen, niet naargekomen was. Zulks heeft aanleiding gegeven tot eene verklaring, heden in het half-officieel blad voorkomende, dat 1°. de admiraal bevel had in de binnenlandsche en constitutionele zaken van Portugal niet tusschen beide te komen; 2°. dat het Fransch gouvernement zeer goed de herstelling van het charter van dom *Pedro* wenschen kon, zonder daarom dona *Maria* door eenige dadelijke tusschenkomst, in hare poging te ondersteunen. De laatste verklaring wil men dat uitgelokt is door de onbehendigheid van het *Journal des Debats*, die openlijk voor de meerdere genegenheid van het Fransch gouvernement voor gemeld charter uitgekomen was.

— De prins van *Joinville* is van zijn togt naar het oostelijk gedeelte der Middellandsche zee, te Toulon terug gekomen. Hij moet aldaar een dertigdaagsche quarantaine houden.

— Men leest in het *Journal du Haut et Bas Rhin*:

» De instructie omtrent het komplot van 30 October is geëindigd, de heeren *Rossee*, procureur-generaal en *Wolbert*, raadsheer in het koninklijke geregtshof te Colmar, zullen heden uit Straatsburg vertrekken, de processtukken zullen opgezonden worden naar de kamer van in beschuldiging stelling van het geregtshof van Colmar. De procureur-generaal, de procureur des konings bij de regtbank van eersten aanleg in die stad en diens substitut hebben reeds gezamenlijk de moeijelijke taak op zich genomen om de acte van beschuldiging te verdedigen. In allen gevalle kan de zaak slechts in eene buitengewone zitting van het hof van assises van den Neder-Rijn behandeld worden."

— Te Metz hebben de legitimisten een lijkdienst voor *Karel X* willen houden in een der kerken aldaar, doch de overheid is tusschen beide gekomen, en heeft de kerk doen sluiten.

— Men heeft thans door buitengewone gelegenheid het verslag der cortes-zitting van den 19den ontvangen, waarin de koningin als regentes des rijks op nieuw bevestigd werd. Bij de discussie over dit onderwerp gevoerd, was het voornamelijk de heer *Caballero* die zich tegen de conclusie der commissie verklaarde. Met de stelling beginnende, dat de openbare betamelijkheid de regel was waarnaar wetgevende ligchamen zich hadden te gedragen, en dat dezelve ten deze, bij de gesteldheid van Spanje, op den tegenwoordigen oogenblik, het wenschelijk maakte, dat de regentes het bestuur bleef behouden, geloofde hij, dat men de onderhavige kwestie eener bevestiging in het regentschap niet had behooren aan te roeren; de koningin toch had den eed aan de constitutie afgelegd, de zaakgelastigden der vreemde mogendheden waren bij haar geaccrediteerd gebleven, de ministers hadden als te voren met H. M. gearbeid, alles was dus in dezelfde gesteldheid gebleven, en daarop berustte zijne meening dat de kwestie niet had behooren te worden opgeworpen. Nu echter, zulks geschied zijnde, zou hij zich tegen de conclusien der commissie verklaren, en dat 1°. uithoofde de gevolgen die er uit konden voortvloeijen; 2°. ter oorzake der wijze waarop men de verklaring wilde doen en 3°. uit hoofde der termen, waarin dezelve vervat was. Wat de gevolgen betrof, de heer *Caballero* meende, dat, aangezien de minderjarigheid van *Isabella II* nog 12 jaren zoude duren, de cortes zich de handen zouden binden met de conclusien der commissie aan te nemen, daar zij zich dan van een harer voornaamste voorregten zouden berooven, het verkiezen en de benoeming van het regentschap des rijks zooals, de cortes namelijk, zij zulks goedvonden. » Wanneer ik de belangen van den troon met de regten van de natie in strijd zie — zeide de heer *Caballero* — dan verklaar ik mij voor de laatste, die bij mij boven alles gaat. » Ook de wijze waarop de cortes de verklaring zouden doen, kon hij niet goedkeuren, en wel omdat men den regel niet gevolgd had van een driemalen herhaalde lezing. Vooral had hij tegen de bewoordingen; deze hielden dat men de koningin *bevestigde* als regentes; hem dacht dat men slechts dat bevestigde wat bestond, en hij kon niet zien dat het regentschap bestond, ten zij door het testament van *Ferdinand*; een besluit waartoe die koning geen regt had, omdat dezelve daarbij over de natie als zijn bijzonder eigendom beschikte. Voor het minst zou hij voorts verlangd hebben, dat men het woord « *gedurende* de minderjarigheid », in « *ter oorzake* der minderjarigheid » had veranderd. Uit het geheel bleek, dat de heer *Caballero* de koningin voor het oogenblik wel in het bezit van het regentschap wilde laten, maar zoodanig, dat zulks slechts als bij toelating plaats had en men hetzelve haar ontnemen kon zoodra men zulks goed mogt vinden. Een aantal leden spraken vervolgens óf in den geest van den heer *Caballero*, of, met de ministers, voor de conclusien der commissie, die dan ook eindelijk met 124 tegen 6 stemmen aangenomen werden. De laatste waren die der heeren *Garcia Blanco*, *Caballero*, *Montoya*, *Ona*, *Olozaga* en *Gorrosatio*.

De officiele Madridsche Courant van den 18den behelst een rapport aan het ministerie van oorlog ingekomen, van den generaal *Rodil*, van den 15den, waarin hij kennis geeft zich te onderwerpen aan het koninklijk decreet van den 6den, waarbij hem belast werd, het hem toevertrouwde bevel over de koninklijke garde aan den marechal-de-camp *Ribera* over te dragen. Zulks had in den morgen van den 13den plaats gehad. De afdeeling door den laatstgemelde gekommandeerd, trok den 13den van Fuenterejuma naar Ecija, waar men in het hoofdkwartier berigt had gekregen, dat de vijand op Palma del Rio trok; de brigade *Narvaez* trok den 13den van Castuero op Berlanga. — Wat *Rodil* bewogen heeft om, na voorafgaande weigering, het bevel over te geven en of hij ter verantwoording naar Madrid gegaan is, wordt door de officiele courant niet gezegd.

Dezelfde Madridsche courant van den 19 houdt als decreet het door de cortes goedgekeurd voorstel, om de coupons der op 1 November verschenen intrest, in schatkistbons te verwisselen.

— Bijzondere tijdingen door buitengewone correspondentie uit Madrid ontvangen en gedagteekend den 19den November, luiden als volgt:

» De ongerustheid, waarin het ministerie verkeerde toen het vernam dat *Rodil* weigerde de bevelen van het gouvernement te gehoorzamen is weldra geweken, want den volgenden dag heeft het ministerie depeches van den 13den van dien generaal ontvangen, waarbij hij berigtte dat hij eindelijk het bevel over zijne divisie dien eigen dag aan den generaal *Ribero* toevertrouwd had.

« Daar het gouvernement niets meer van den generaal *Rodil* te vreezen heeft, is hem bevel gezonden om zich te Toledo in garnizoen te begeven.

» De koerier van Andalusien, die gisteren avond aangekomen is, heeft tijdingen medegebragt, die tot den 13den loopen; volgens deze moet *Gomez*, na tot in de omstreken van Sevilie te zijn doorgedrongen, terugetrokken zijn, maar het schijnt dat hij den 13den Boena binnen gerukt is, van waar hij Grenada en Estramadura bedreigt.

» *Cabrera* en *Quiles* zijn tot in La Mancha voortgetrokken en zijn op weg naar Neder Arragon.

» In de zitting van heden is het bestuur der koningin als regentes (*Reina Gobernadora*) haar toegekend door 124 tegen 6 stemmen. Ten vier uren heeft de deputatie belast om de boodschap van de koningin over te brengen, zich naar het paleis begeven.

» De Heer *de Villiers* en de gezant der Vereenigde Staten waren de eenige van het corps diplomatique die deze zitting hebben bijgewoond; men heeft met groote verwondering gezien dat de Heer *Villiers* er in groot costuum bij tegenwoordig was. De Heer *de la tour Maubourg*, was er naar men zegt niet gekomen, omdat hij meende die zitting niet, even als zijn collega, in costuum te moeten bijwonen.

» De meesten dergenen die men eergisteren avond en gisteren, ten gevolge der laatsleden Maandag ontdekte zamenzwering heeft aangehouden, zijn wederom in vrijheid gesteld. De heer *Calvo de Rosas* is nog altijd in hechtenis.

De dagbladen der spaansche hoofdstad behelzen een aantal bijzondere berigten uit de streken van Andalusien en elders over de togten van Gomez en de anderechefs, welke echter weinig meer lichts over den stand der wedersijdsche partijen verspreiden; alleen schijnt uit dezelve te blijken, dat de kommandant generaal der provincie Caceres, aan het hoofd der nationale garde, de bende van *Santiago Leon* in Placentia geslagen en verstrooid heeft.

— De autoriteit te Sevilie heeft scherpe maatregelen bevolen, ingeval men door een onmiddellijken aanval der karlisten werd bedreigd, waarvoor nog altijd groote vrees schijnt te bestaan.

— Omtrent het lot van Bilbao heeft men heden niets naders vernomen.

— Ter beurze van heden (26 *November*) waren genoteerd: 5 pCt. 106,10; 3 pCt. 79,45; Nap. renten 98,30; Spanje Ardoin $19\frac{3}{8}$; Passive $5\frac{1}{2}$; Difered. $7\frac{1}{2}$; Rom. L. $99\frac{5}{8}$.

Ter EFFECTEN-SOCIETEIT te Amsterdam van Zondag 27 November zijn de verhandelde fondsen tot de volgende prijzen omgezet:

Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $51\frac{11}{16}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{11}{16}$; Kansb. f $21\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$, Handelm. $173\frac{1}{2}$; Ardoins 85 £ $18\frac{3}{8}$, $\frac{5}{16}$, $\frac{1}{4}$; Fr. Uitgest. 8; Pass. $5\frac{1}{2}$.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.